

# Бюгюн Пекинде ХХІХ Олимпиада оюнла башланадыла

2008 жыл, 8-чи АВГУСТ, БАЙРЫМ КЮН. № 153 (18004)

# ЗАМАН



ГАЗЕТ 1924 ЖЫЛДАН БЕРИ ЧЫГАДЫ

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

БАГЪАСЫ 3 СОМДУ

Президент Советде

## Туризмни айнытырга бизнесни да тири къошаргъа

Газетде билдирилгенча, КъМР-ни Президентинде предпринимательство жаны бла Советни кезулю жыйылыуунда магьаналы вопросы, ол сонда республикада туризмни андан ары айнытууну мадорлары созолгенди. Баш докладчы КъМР-ни курортла эм туризм министри Руслан Фиров этенди.

Бюгонлюкде курорт-рекреация комплексде бир жолгъа 13 минг турист солорча онг барды, дегенди ол. Республиканы экономикасы андан ары айнытууну мурдору болуукъу б ёлюме шарт мадарла этиу изленеди. Тынгыла баланология артыга саналган Нальчик курортну файдалы этерча болула бардыла. Бахсан аузуда, Приэльбурье

сиде тау-лыжа курортну, спорт туризмни эм алыинизимни кенг айнытырга болуукъду. Зольск районда, Черек, Чегем, Холам-Бызынгы аузулада да алай этерча онгла бардыла. Комплексни бийик фидадыла этер ююн, ол рекреация районланы айнуларын стратегиясын жарашдыргъа, мастер-планланы, къурулушу бардырууну генералый планын хазырларгъа керек болуукъду, дегенди министр. Республикада туризм кенг жайыла барырга этиуе турист-рекреация бёлюме болган учреждение, предпритияла барысы да къошулургъа керекди. Андагы жумушланы тамамлауда эчи илеи сектор онгыры толму хайрланмайдыла, ала бла кырал предпритияланы араларында байламлыкъланы, бирге ишлеуно кючлемеи



амаз жогъду.

КъМР-ни Правительствоосуну Председатели Андрей Яриини айтуу бла курорт-туризм жумушланы тийишли стандартлагъа келтирууно, къонакъ юйлене класификациялау мадарларын этиу КъМР-ни Экономиканы айнытуу эм сатуу-алуу, курортла эм туризм министерстволарга буюрулганды. Объектлени реестри къабыл этиленди да, ары 190 предпритие эм учреждение, ол сонда

санаторийле, къонакъ юйле, турбазала, турист агентствала эм фирмала кийрилгенди. Аладан отчётла тапдырылганды комплексде болууну билип туурча, келишимли ишлеуно жалчыгырча онг берилди.

КъАбарты-Малкъарда солду, саулыкъу кючлеу жаны бла къалый онгла болгандарын битеу Россейге, тыш кыраллагъа билдирип муратла да министрствону кечилери тюрио-тюрио пре-

зентациялау ишлеге, къримологе, семинарлагъа къатышдыла, аспамлы информация оргналда болууну юсюнден билдирип турдыла, реклама буклетле, фильмле хазырлайдыла. Болсада бу иште да кемчиликле, тыйгычыла да бардыла.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Суратны Р. МАМИЕВ алгъанды.

Магьаналы иш

## Уллу проблеманы тамамлау гъа бурулгъан атлам

Бу кюнде Нальчикде Жаш тёлёно иш бла жалчытууну республика арасы кзууанчы халда ачылганды. Ол, шёндю окъууну бошاپ, усталыкъларына керё бош орунла тапагъанла бла бардырып къыймай, онтёрт жылдан башлап жыйырма тогуз жыллары толгъан жашлагъа, къызлагъа ишчи жерле излеуде себеплик этерикди.

Андан сора да, ара район эм шахар админстрацияла, иш берилеуле, жалчыны иш бла жалчытан бирси арала, профессионал билим берген окъуу учреждение ам жаш тёлё жамуаут биригуле бла бирлешип ишерикиди.

Къууанчы жыйлыу гъа КъМР-ни Правительствоосуну председателини орунбасары Мадина Дышекова, КъАбарты-Малкъарны халкъланы иш бла жалчытууну кырал комитетини председатели Мухамед Кодзюков эм КъМР-ни Жаш тёлё биригуилерини союзуру председатели Шауаланы Илияс къатышхандыла.

Жыйылгъанлары алларында сёвлеше. Мухамед Мадина республика бызадылай араны ачылыуу ишсизликни проблемаын бир кесек селейтирингил белгилегенди. Не жаны бла да жаш тёлёбоу жумуш да болушурга кереклисини да чертенди.

Ол айтханга керё, быллай ара республикада биринчи керё ачылды. Ары



иш излерге башда сагъынлгъан жыл санлары толгъан адамла келерге болуукъду. Мында ала, жашагъан жерлерине керё, учётха алынырыкъдыла. Онтёрт жыллары толгъанла уа кёбюсонде жай айлада кюндюзго лагерде ишлерге барлыкъдыла. Аланы мында, компьютерден сора да, усталыкъларына керё уа излей, реклама къурай бириге да ойретрикди.

Арада (ол а Байсолтанланы Алимини атын жюротген ораида онунчу номерли юйде орналыгъанды) билдирип кюскюлада кесеперне керекли информацияны жаш адамла къыйналмай табарыкъдыла.

Бизни жаш тёлёобуз, мында иш тапмай, бирси шахарлагъа, тыш кыраллагъа кетип барганына да жарысгъанын билдиргенди Мадина Русланова. "Ала кесибизде къалса, би-

лимлерин да республикабызда хайырланса тюз болуукъ эди. Бюгон ачылгъан ара ол затха себеплик этерине ийанамас", дегенди ол.

Шауаланы Илияс да арт жыллада республиканы халкъланы, бюнтюнда жаш тёлёго, социальный жаны бла болушукъ этер ююн, кеп ахшы ишле бардырылгъанларын айтханды. Бюгон ачылгъан ара да анга шагъатлыкъ этген шартладан бири болгъанын чертенди.

Ол юн, араны кзууанчы халда ачылгандан сора да, КъМР-ни халкъланы иш бла жалчытууну кырал комитети бла Жаш тёлё биригуиле союзу бирлешип ишлерге ыразлыкъларын билдирип, келишимге кюл салгандыла.

МОКЪАЛАНЫ Зуура. Суратны ХОЛАЛАНЫ Марзипат алгъанды.

Шагъа эм тарихле

## Гиннесни рекордла китабына тюнгенди

Бюгон Пекинде 29-чу Жай Олимпиада оюнла ачылдыла. Анда майддаланы 302 комплекти (165 эр киши, 127 тиширле эм 10 къатыш) ючюн дуняны 10500 бек кючлю спортчулары юреш бардырылкъдыла. 2004 жылда Афинде болган оюнда бла тенгледширгенде, байылгъа 125 спортчу аз къатышды.

Алай спортну 9 жангы торлюсю (велосипед спортну БМХ торлюсю, 10-километрлик марафон, командалы стол теннис эм башхала) къошулгандыла.

2001 жылда 13-июльда Халкълар аралы олимпиада комитетини сессиясында 2008 жылны оюндарын Пекинде бардырырга денген оую этилгенден бери, алгъа хазырлануу къытайда бек магьаналы жумушладан бирине айлангъан эди. Къурулуш ишлене бардырырга дуняда



Миллет стадион.

атлары айтылган архитекторланы чакъыргъандыла. Олимпиаданы ачылыуу бла жабильуу ётерик стадионун ишлерге уа Швейцарияда «Херог-де-Мерон» деген архитектура бююру ке-

лчилери чакъырлгъандыла. Ол къурулушу сейир конструкциясы чыпчык уягъа ушагъаны себепли ала «чыпчык уя» деп атагъандыла.

Ахыры 2-чи бетдеди.

КЪУЛЛУКЪ ГЪА САЛЫУ

## Артур Махов-КъМР-ни прорукоруну орунбасары

Россейни генералый прорукоруну 2008 жылда 1-чи августдан буйругуу бла Махов Артур Львович КъАбарты-Малкъар Республиканы прорукоруну орунбасары къулулу гъна салынганды.

А.Л. Махов КъМР-ни Зольск районун Сармаково элинде 1966 жылда 29-июльда туугъанды. 1994 жылда Север Остяиде къырал Университетини юристле хазырлагъан факультетини бошавганды. Прорукоруда ишин 1992 жылда Нальчикде республиканы прорукоруну болушукъусу болуп башлагъанды. Ызы бла ара шахары прорукоруну тамата болушукъусу болганганды. 1997 жылдан башлап, следствого за надзорликъ этиу эм донание жаны бла прорукор, тамата прорукор болганды эм МВД-ни органларында оператив-



розык ишле бардырганды, КъМР-ни прорукорасыны следствие управленийсында къулдукъ этгенди. 1998 жылдан бусагъатха дери кезиуде Зольск району прорукору болуп тургъанды. Судейлигини, юн сабийи барды.

КъМР-ни прорукорасыны пресс-службасы.

Миллет проектле

## Жангы онгла ачыладыла

«Агропромшленность комплексни айнытуу» деп Россей Федерацияны Правительствоосу къабыл этген миллиет проект бла байлыла КъАбарты-Малкъарда да миллиет аягыю июне салынуу программасы жарашдырылганды. Анда салынган борчла, этилерге керекли ишле бюгонлюкде республиканы агропромшленность комплексинде болган халны тамары бла торлендирерге буюрулдула.

Кюсюзюден жылдан тебиреп, программада кёбюзюполтинге керё, беш жылны ичинде КъМР-ни эл миллион айнытуу гъа битеу да 22,5 миллиард сом чакълы бир ахча бёлюнеди. Аны экиден бирден аспамсы эм молкде иеликни тюрио-тюрио формаларын жюротген субъектлени файдалы ишлеуно жолуна чыгарыу ючюн къораттылкъды, жыйырма проценти уа эллини инфра-

структураларын айнытууда хайырланлыкълыды. Башда айтылган программагъа керё бёлюнген ахчаны къвалгылыла уа жокъдула. Аланы алгъанды хазырмагъанлары тер иш болганды да айтханды Каноков.

Аны бла бирге Президент дарманла бла къошукъ халда жалчытуу ахшы башламчылыкъ эсе да, ол ишин тамамланууна республикада жашагъанла артык ыразы болмагъанларын да белгилегенди.

Ызы бла КъМР-ни саулыкъ сакълау министри Вадим Бицуев «Саулыкъ сакълау» миллет проектни келеринде ол жумушла къалай тамамлангандарын юсюнден доклад этгенди.

Аны айтханына керё, бюгонлюкде республиканы лгъота дарманла бла терт компания жалчытадыла. Юсюзюденги жылны биринчи жарымында республика 45,328 миллион сом багысы медицина препаратла алгъанды. Бир къауум сылтауна бла (дарманын чыгармай не аны жангъандан регистрация этиу) компанияла ала бла жалчытамагъандыла. Ол препаратланы орунларына башхаларын жазаргъа уа закон эркин этмедди. Аны бла бирге, законда лгъотаны ток-

Кенгеш

## Медицина кадрланы усталыкъларын - шёндюгю излемлени даражасына

КъМР-ни Президентинде КъАбарты-Малкъарда миллиет проектлени жашауда бардыруу эм демография политика жаны бла Советни кезулю жыйылыуу болганды. Анга КъМР-ни Правительствоосуны башчысы Андрей Яриин, РФ-ни Президентини Юг федеральный округда толу эркинлик келечисини Аппаратыны баш федералый инспектору Александр Меркулов да къатышхандыла. Жыйлыуноу КъМР-ни Президенти Арсен Каноков ачханды эм бардырганды.

Бюгонлюкде «Саулыкъ сакълау» миллет проектни келеринде поликлиникала, амбулаторияла, бюгонлюкде медицина оборудование бла жалчытынганлары себепли саусулгага багъуу амалла кючленгендерин белгилеуден башлагъанды Арсен Баширович жыйлыуноу ишин. Аны бла бирге автомобиль парк жангырганын, медицина иш хакълары кёторюлгенин, ол заманында теленгенин да чертенди.

Аны айтханына керё, битеу ол затла саулыкъ сакълау учрежденнилары керекли специалистле бла жалчытуу гъа онг береди. Алай жарсуула да аз туюлдыло. Бюгонлюкде республикагъа жангы аппаратура келгенди, алай анда ишли билген специалисте уа жокъдула. Аланы алгъанды хазырмагъанлары тер иш болганды да айтханды Каноков.

Аны бла бирге Президент дарманла бла къошукъ халда жалчытуу ахшы башламчылыкъ эсе да, ол ишин тамамланууна республикада жашагъанла артык ыразы болмагъанларын да белгилегенди.

Ызы бла КъМР-ни саулыкъ сакълау министри Вадим Бицуев «Саулыкъ сакълау» миллет проектни келеринде ол жумушла къалай тамамлангандарын юсюнден доклад этгенди.

Аны айтханына керё, бюгонлюкде республиканы лгъота дарманла бла терт компания жалчытадыла. Юсюзюденги жылны биринчи жарымында республика 45,328 миллион сом багысы медицина препаратла алгъанды. Бир къауум сылтауна бла (дарманын чыгармай не аны жангъандан регистрация этиу) компанияла ала бла жалчытамагъандыла. Ол препаратланы орунларына башхаларын жазаргъа уа закон эркин этмедди. Аны бла бирге, законда лгъотаны ток-



КъМР-ни саулыкъ сакълау министри Вадим Бицуев.

ташдырылган ёлчмеи бир-бир саусуланы дарманларына азылыкъ этгенин да чертенди докладчы. Ол проблеманы кетерип муратда КъМР-ни Правительствоосу РФ-ни саулыкъ сакълау эм социальный къоруулау министрлени этиуа, бир торло аман табып, адаманы лгъота дарманла бла жалчытууда КъАбарты-Малкъаргъа ачылгъа ахча кереклисини эсе алырына, кюсюзген ахчаны ёлчмем ёсюрюрге деп тилек къагыты жибергенди.

Лгъоталары болган саусулгъа рецептилен жазгъанда бир-бир врачла законгъа буюрукълык эттерлерини да билдиргенди Бицуев. Аны айтханына керё, ала дарманла бла саусууну къуру кесин угыты бююрикюн жалчытадыла. Ол ишчилени аны ючюн ишден къыстаргъа жарамас, алай иш хакъларына къошулгандан он минг сомдан кыруу ючюн, алай бла жууатха тартырыкъдыла.

Ахыры 2-чи бетдеди.

